

Whitepaper
**Omgevingsverordening
2020 en Bijzonder
Provinciaal Landschap**

Per 17 november ging de nieuwe Omgevingsverordening NH2020 in van de provincie Noord-Holland, nadat de politieke partijen verenigd in de Provinciale Staten daar eerder al hun goedkeuring aan gaven.

De verordening is belangrijk voor de verdeling van de beperkte ruimte in onze provincie. Ook zijn er voor het eerst 32 Bijzondere provinciale landschappen in opgenomen.

In deze whitepaper zetten we beknopt uiteen wat het allemaal betekent.

De Omgevingsverordening 2020 weegt belangen tegen elkaar af

In Noord-Holland hebben we – zoals in heel Nederland – te maken met beperkte ruimte. We vinden het allemaal belangrijk om die ruimte goed met elkaar te delen. De balans vinden in deze verdeling is een belangrijke taak van de provincie. Dat betekent dat vaak verschillende belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen.

De Omgevingsverordening legt de kaders vast waarbinnen gemeenten in Noord-Holland in overleg met de provincie beslissingen kunnen nemen voor de bouw van woningen, ruimte voor bedrijvigheid, ruimte voor (groene) energie, ruimte voor natuur en ontspanning en ruimte voor landbouw.

De Omgevingsverordening 2020 is vastgesteld door Provinciale Staten, de door Noord-Hollanders gekozen volksvertegenwoordiging aan wie de bestuurders van Gedeputeerde Staten verantwoording afleggen. Zo blijft de provincie niet alleen nu, maar ook in de toekomst een mooie en fijne plek om te leven en te bezoeken.

Duidelijkheid voor iedereen

Dankzij de Omgevingsverordening weten de gemeenten aan het begin van hun planproces waar zij aan toe zijn, wat wel mag en wat niet. Gemeenten moeten bij het maken van plannen ook weergeven hoe zij met de regels zijn omgegaan.

Dat helpt verrassingen voorkomen, het maakt het overleg tussen provincie en gemeenten makkelijker en biedt ook andere belanghebbenden duidelijkheid. Zij kunnen op basis van de Omgevingsverordening bijvoorbeeld bezwaar maken tegen een plan wanneer zij vinden dat de regels niet goed zijn vertaald.

De Omgevingsverordening 2020 vergemakkelijkt

De Omgevingsverordening voegt 21 bestaande, aparte verordeningen – zoals de Provinciale Ruimtelijke Verordening, de Provinciale Milieuverordening de Waterverordeningen en de Wegenverordening – samen tot één overzichtelijk document. Besluiten kunnen met de Omgevingsverordening al in een vroeg stadium beter worden afgewogen.

Het maakt ook mogelijk dat we één [digitale kaart](#), op de website van de provincie kunnen aanbieden waarmee met één klik op een locatie direct de bijbehorende regels te zien zijn. Hierdoor ontstaat een beter beeld van wat er mag en mogelijk is in een gebied en kunnen projecten die binnen de regels vallen sneller starten.

Dat is handig voor bijvoorbeeld kleine initiatieven van ondernemers, maar is ook nodig om te werken aan urgente maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, de energietransitie en om goed te kunnen anticiperen op klimaatverandering. We lopen hiermee vooruit op de nationale Omgevingswet, waar momenteel aan gewerkt wordt in Den Haag.

32 gebieden aangewezen als 'Bijzonder provinciaal landschap'

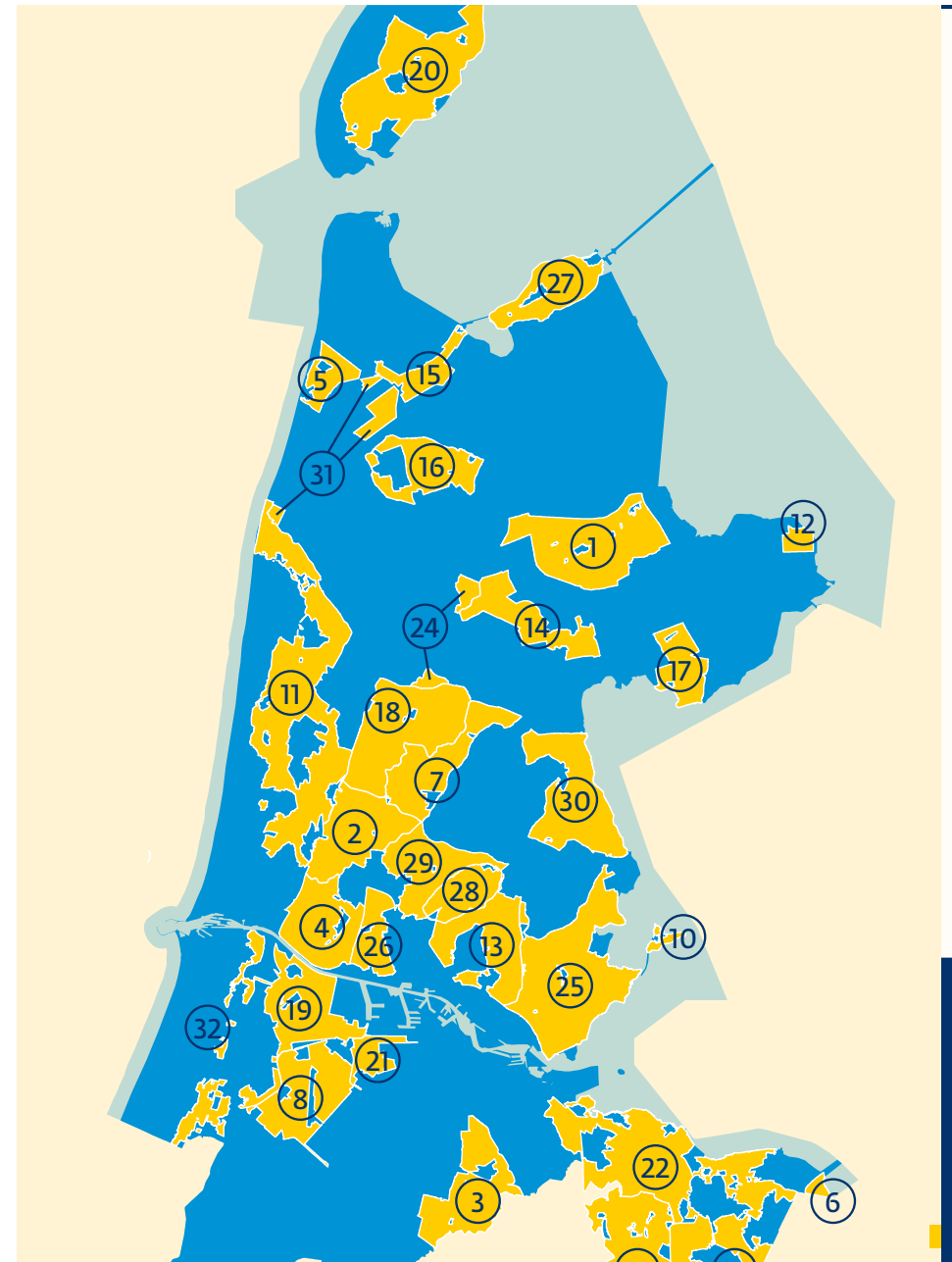
Voorheen golden er veel verschillende regels om het landschap in verschillende gebieden te beschermen. Nu is alles samengebracht onder het Bijzonder provinciaal landschap (BPL) en gelden daarbinnen overal dezelfde regels.

Het BPL is een beschermingsregime bedoeld om de meest waardevolle landschappen in Noord-Holland te beschermen. Met de komst van het beschermingsregime wordt het beschermde landelijk gebied met een bescheiden 3% uitgebreid ten opzichte van de situatie hiervoor.

Per gebied maken we duidelijk welke kenmerken het gebied zo bijzonder en waardevol maken. Dat kunnen bijzondere ecologische, landschappelijke, cultuurhistorische of aardkundige waarden zijn.

Voorbeelden zijn leefgebieden voor beschermde weidevogels als de grutto, scholekster en de Kievit, de waterlopen en historische verkavelingsvormen in oude polders, de openheid en de vergezichten in het landschap, of een bijzondere ondergrond.

Dit alles vatten wij samen met de term 'kernkwaliteiten'.

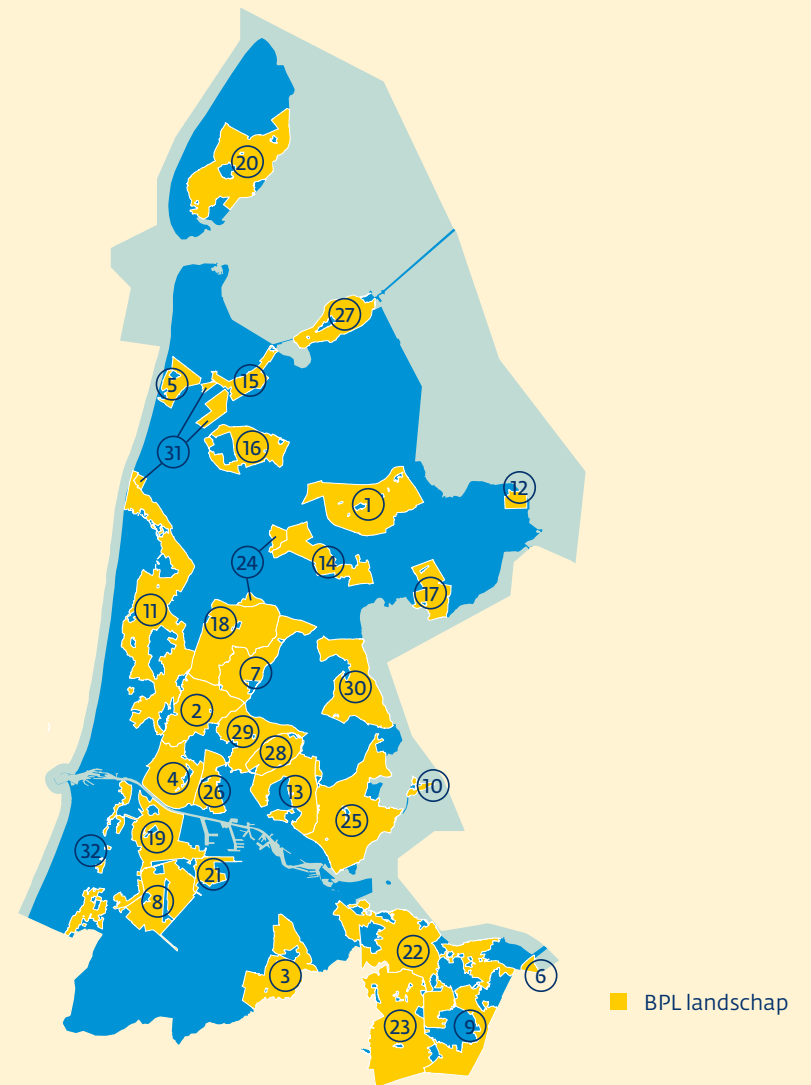

Bijzonder Provinciaal Landschap

32 landschappen

1. Abbekerk en omgeving	17. Schellinkhout en omgeving
2. Alkmaardermeer en omgeving	18. Schermer
3. Amstelscheg	19. Spaarnwoude en omgeving
4. Assendelft en omgeving	20. Texel
5. Callantsoog	21. Tuinen van West
6. De Kampen	22. Vechtstreek-Noord
7. Eilandspolder	23. Vechtstreek-Zuid
8. Haarlemmermeer-Noord	24. Veenhuizen en Oterleek
9. Het Gooi	25. Waterland
10. Marken	26. Westzaan en Omgeving
11. Noord-Kennemerland	27. Wieringen
12. Oosterdijk	28. Wijde Wormer
13. Oostzaner- en IJperveld	29. Wormer- en Jisperveld
14. Opmeer-Wognum	30. Zeevang
15. Oude Veer	31. Zijpepolder Noord en Zuid
16. Schagen	32. Zuid-Kennemerland

De buitengebieden zijn enorm belangrijk voor mens en dier

Landschap trekt zich niets aan van gemeentegrenzen en is van belang voor alle inwoners van Noord-Holland, niet alleen van een specifieke gemeente. Onze landschappen zijn onvervangbaar; wanneer ze worden volgebouwd zijn ze verloren en komen ze niet meer terug. Dit kan met één grote ontwikkeling zijn maar ook geleidelijk gebeuren, zoals wanneer overal een beetje wordt bijgebouwd.

De BPL-gebieden dragen bij aan de hoge kwaliteit van leven in onze provincie. Er zijn gebieden waarop we extra zuinig zijn vanwege de bijzondere waarde en daarom extra regels ter bescherming voor hebben opgesteld. Dit zijn het Natuur Netwerk Nederland (NNN), ons UNESCO-werelderfgoed en de 32 bijzondere landschappen. De provincies hebben in Nederland de taak om voor deze bescherming te zorgen.

Ja, ontwikkelingen in BPL-gebieden blijven mogelijk maar onder strenge voorwaarden

Binnen BPL is veel mogelijk, mits het binnen de regels past. Dit betekent dat de eerder genoemde kernkwaliteiten niet mogen worden aangetast. Dan kun je denken aan fietspaden, kleinschalige woningbouw (tot 11 woningen) of bouwwerken van minder dan 500 vierkante meter. Ook energievoorzieningen zoals zonneweiden en windturbines zijn in principe mogelijk in BPL-gebied, mits zij de kernkwaliteiten niet aantasten.

Gezien de impact die windturbines doorgaans hebben op de genoemde kernkwaliteiten, is de kans dat windturbines in BPL-gebieden geplaatst mogen worden in de praktijk klein.

Nieuwe stedelijke ontwikkelingen, zoals woonwijken met meer dan 11 woningen, bedrijventerreinen en sporthallen, vinden wij niet passend in onze meest waardevolle en vaak ook kwetsbare landschappen en zijn daarom uitgesloten. Hier is een uitzondering op als iets van groot openbaar belang is en aangetoond wordt dat het echt nergens anders kan. Dan kan het wel, maar moet de schade aan het landschap gecompenseerd worden.

Kortom, er kan in goed overleg nog steeds een heleboel maar niet alles. Het gaat om maatwerk en er moet wel een heel goede onderbouwing zijn om te kunnen ontwikkelen in BPL-gebieden.

Betrouwbare overheid

Daarnaast is het zo dat daar waar concrete plannen zijn en de provincie hier in het verleden positief tegenover stond, het provinciebestuur laat zien dat het betrouwbaar is door de ontwikkeling niet onmogelijk te maken. Dat betekent dat gebieden die hier misschien wel voor in aanmerking kwamen vanuit landschappelijk oogpunt, niet zijn begrensd als BPL.

Ook bestemmingsplannen die al waren vastgesteld blijven voorlopig gewoon geldig. De bouwplannen kunnen dus gewoon worden uitgevoerd – uiteraard binnen de gestelde kaders.

Waarom bemoeit de provincie zich eigenlijk met de inrichting?

Een goede ruimtelijke ordening of - met andere woorden - inrichting van het landelijk gebied is één van de taken die de provincies in Nederland uitvoeren, als bestuurlijke laag tussen de gemeente en het Rijk. Het provinciebestuur – de leden van Gedeputeerde Staten – valt onder democratische controle van de politieke partijen in Provinciale Staten, waarvoor Noord-Hollanders elke vier jaar hun stem uitbrengen

Binnen stedelijke gebieden - dit zijn doorgaans de grotere kernen en aan deze kernen liggende stedelijke voorzieningen - zijn gemeenten vrij om te doen wat ze willen. Daarbuiten ook, mits ze zich aan de gestelde regels houden. De regels in de Omgevingsverordening volgen uit onze Omgevingsvisie en het coalitieakkoord.

Waarom vallen NNN-gebieden niet ook onder BPL?

NNN zijn waardevolle landschappen. Niet alleen alleen de natuurwaarden worden hier beschermd maar ook de landschappelijke waarden.

De gebieden hebben ook een andere doelstelling. In NNN ligt het accent op natuurbehoud. Door de natuur te beschermen wordt het landschap ook vaak wel beschermd.

De grenzen van BPL en NNN hebben we zo goed mogelijk op elkaar aan laten sluiten zodat ze samen zoveel mogelijk aaneengesloten beschermd landschap vormen.

De weidevogels hebben het zwaar. Laat de provincie nu grote delen van beschermd weidevogelleefgebied wegvallen?

Het provinciebestuur besloot eerder al zich ten behoeve van het behoud van weidevogels te concentreren op de meest waardevolle weidevogelleefgebieden, de zogenaamde kerngebieden.

Alle weidevogelkerngebieden zijn daarom nu ook ruimtelijk beschermd, in Natuurnetwerk Nederland (NNN)- of in BPL-gebieden. Van het weidevogelleefgebied dat geen kerngebied is, is ongeveer de helft afgefallen en de helft ook nog onder BPL komen te vallen in verband met andere kernkwaliteiten ter plaatse.

Leggen de BPL-bieden veel meer belemmeringen op aan de agrarische sector?

Nee. De regels die in de vorige verordening golden, zijn grotendeels overgenomen. Uitbreiden van agrarisch bouwperceel tot 2 hectare kan. Meer dan 2 hectare kan ook, maar dan mogen de kernkwaliteiten niet worden aangetast, dus ook hier geldt maatwerk.

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Redactie

Kaj Leers,
afdeling communicatie provincie Noord-Holland

Vormgeving

Xeroxmediaservices

Haarlem, december 2020

